

ПАМ'ЯТЬ

ПАМ'ЯТІ БОРИСА ГАЛАСА

Наукова спільнота не тільки Закарпаття, але й України зазнала глибокої втрати. На 65-му році життя пішов у Вічність талановитий науковець, глибокий знавець українського словникарства, історії української мови

Борис Кирилович Галас. Усе своє життя він був патріотом України, якій служив і Словом, і Ділом... Учений належав до тієї когорти рідкісних людей, яких справедливо називають народними професорами. Кафедра української мови Ужгородського національного університету, філологічний факультет втратили одного з найкращих своїх викладачів, який щиро вірив у життєдайну силу української мови та сподівався, що наша держава поставить освіту й науку на чільне місце, бо українці того варті.

Борис Кирилович Галас мав прекрасних батьків — Кирила Йосиповича та Василю Василичу Галасів, які започаткували династію відомих у краї педагогів. Борис Кирилович народився 23 березня 1953 року на Хустщині. Із золотою медаллю закінчив Ужгородську середню школу №1 ім. Т.Г.Шевченка, за покликом серця став студентом українського відділення філологічного факультету Ужгородського держуніверситету, а потім навчався в аспірантурі. Будучи учнем проф. Й.О.Дзендзелівського, Борис Кирилович опрацьовував рукописні словники як важливе джерело для української історичної діалектної лексикології, глибоко вивчив лексико-семантичну систему української мови першої половини XIX століття. Цій темі була присвячена його кандидатська дисертація, яку він успішно захистив у лютому 1979 року. Борис Кирилович був знавцем багатьох невідомих широкому загалу праць і постатей, без чийх імен українська мова і українське словникарство багато б втратили — М.І.Костомарова, Д.Ф.Запари, Я.Головацького, І.Вагилевича, І.І.Срезневського, М.Євстаф'єва, О.М. та Ф.М. Бодянських, В.Лазаревського, Ф.Туманського, І.Войцеховича, інших діячів, про що свідчать його численні глибокі публікації, наукові статті в енциклопедії «Українська мова». Вагомим здобутком сучасної української лексикографії стала наукова монографія Б.К.Галаса «Ф.С.Шимкевич як лексикограф

і українське словникарство (кінець XVIII – початок XX ст.)», яка вийшла в Ужгороді у 1995 році.

Борис Кирилович був учасником багатьох міжнародних і всеукраїнських конференцій, постійно виступав на зібраннях професорсько-викладацького складу УжНУ з цікавими доповідями, писав змістовні рецензії на публікації мовознавців з лексикології та лексикографії. Він був ініціатором у проведенні наукової конференції, присвяченої творчості В.Пачовського, організатором вшанування пам'яті батька, Кирила Йосиповича Галаса, випустивши збірник праць його пам'яті і опублікувавши матеріали до його бібліографії. Учений докладно зусилля до організації ювілейних зібрань пам'яті проф. Й.О.Дзендзелівського та доц. К.Й.Галаса. Йому належить виданий у співавторстві з Ю.О.Піпашем діалектний словник — «Матеріали до словника гуцульських говірок (Косівська Поляна і Росішка Рахівського району Закарпатської області)» (2005. – 266 с.), який слугує надійним джерелом інформації для сучасних досліджень з діалектології.

Географія публікацій Б.К.Галаса величезна: це Київ, Львів, Одеса, Житомир, Тернопіль, Донецьк, Чернігів, Черкаси, Чернівці, Луцьк, Харків, Херсон, Москва, Ленінград, Свердловськ, Душанбе, Нальчик, Пряшів тощо.

На превеликий жаль, не завершеною лишилась ще одна вагома сторінка наукової діяльності Бориса Кириловича — докторська дисертація «Українська рукописна лексикографія у зв'язку з процесами формування і розвитку нової української літературної мови (кінець XVIII – поч. XX ст.)», яку успішно обговорили на кафедрі та рекомендували до захисту, проте захистити її не судилося. Б.К.Галас мав численних учнів та послідовників, двоє з яких захистили кандидатські дисертації.

У 2009 році за свою освітню й культурницьку діяльність Борис Кирилович нагороджений орденом «20 років НРУ», мав численні подяки від університетського, міського й обласного керівництва. Проте основний дар любові він отримав від студентства, від своїх учнів, для яких робив незмірно багато.

Ректорат Ужгородського національного університету, деканат філологічного факультету, колеги з кафедри української мови, його учні й вихованці висловлюють щире співчуття рідним і близьким Бориса Кириловича, низько схиляючи голову перед його постаттю...